

**INFORMACJA OPISOWA
do projektu budżetu Miasta i Gminy Sępólno na 2020 r.**

Projekt budżetu miasta i gminy Sępólno został opracowany na podstawie aktualnego stanu prawnego tj. :

1. Ustawy o finansach publicznych
2. Ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego
3. Założeń do projektu budżetu państwa na rok 2020 –prognozy wzrostu cen towarów i usług oraz wynagrodzeń
4. Informacji Ministra Finansów o rocznych planowanych kwotach poszczególnych części subwencji ogólnej na 2020 rok oraz o planowanej kwocie dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, stanowiącego dochód budżetu państwa
5. Informacji Wojewody Warmińsko – Mazurskiego Nr FK-I.3110.26.2019 z dnia 21 października 2019 r. o wstępnej kwocie dochodów budżetowych i dotacji celowych z budżetu państwa na rok 2020.
6. Uchwały Rady Miejskiej w Sępólnie Nr XI/73/11 z dnia 30 września 2011 r. w sprawie określenia trybu prac nad projektem uchwały budżetowej
7. Ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz ustawy o podatku rolnym i leśnym
8. Informacji z Krajowego Biura Wyborczego o wysokości dotacji celowej na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej na rok 2020.

DOCHODY:

Projekt budżetu po stronie dochodów zamyka się kwotą 36.874.535,93 zł, co stanowi 112,8% roku bazowego.

Na podstawie informacji otrzymanej od Ministra Finansów (pismo Nr ST3.4750.31.2019) przyjęto wpływy do budżetu z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych w kwocie 2.671.016,00 zł.

Planowana kwota subwencji ogólnej :

- część wyrównawcza – 5.711.768,00 zł, z tego:
 - kwota podstawowa –4.059.622,00 zł – jest to kwota przeznaczona dla gmin, w których dochód podatkowy na 1 mieszkańca jest niższy od 92% średniego dochodu podatkowego na 1 mieszkańca kraju,
 - kwota uzupełniająca – 1.652.146,00 zł – przeznaczona dla gmin, w których gęstość zaludnienia w gminie ustalona na 31 grudnia 2018 r. jest niższa od średniej gęstości zaludnienia w kraju (w gminie Sępólno przy liczbie mieszkańców na 31 grudnia 2018 r. wynoszącej 6 265 osób, średnia gęstość zaludnienia na 1 km² wynosiła 25,43 osób wobec średniej gęstości zaludnienia w kraju wynoszącej 122,84 osób),
- część oświatowa – 5.316.354,00 zł,
- część równoważąca – 212.446,00 zł
- dochody z tytułu podatku rolnego zaplanowano przyjmując za podstawę cenę skupu żyta w wysokości 58,46 zł za 1 q,
- dochody z tytułu podatku leśnego zaplanowano przyjmując za podstawę cenę sprzedaży drewna w wysokości 194,24 za 1 m³,

- pozostałe dochody przyjęto na podstawie wykonania roku bazowego z zastosowaniem prognozowanego wskaźnika wzrostu cen w roku planowanym oraz w oparciu o przewidywane wpływy.

Planowane dochody z tytułu udziału gminy we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych przewidziane w kwocie 2.671.016,00 zł zostały obliczone wg udziału w wysokości 38,16%. Przekazana informacja o kwocie nie ma jednak charakteru dyrektywnego, a jedynie informacyjno – szacunkowy, ponieważ dochody podatkowe planowane są w budżecie państwa na podstawie szacunków i prognoz.

Planowane wpływy z podatku rolnego i od nieruchomości obejmują podatek za rok 2020 oraz windykację zaległości podatkowych z tych tytułów.

Dotacje celowe na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej zostały przyjęte do budżetu w kwotach przyznanych na rok 2020, tj. w wysokości 10.048.753,00 zł, w tym na prowadzenie spraw z zakresu dowodów osobistych, ewidencji ludności, rejestracji zdarzeń stanu cywilnego oraz udostępniania danych osobowych – 32.355,00 zł, na prowadzenie spraw związanych z obsługą obywateli i z wydawaniem zezwoleń – 477,00 zł, na zadania związane z przygotowaniem systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym – 1.800,00 zł, na zadania z zakresu pomocy społecznej – 10.012.821,00 zł oraz na prowadzenie i aktualizację rejestru wyborców – 1.300,00 zł.

Dotacje na zadania własne zostały wstępnie przyznane przez Wojewodę w wysokości 965.438,00 zł.

W planie dochodów budżetu ujęto przewidywaną dotację przedszkolną w kwocie **1.437,00 zł** na przedszkolaka – łącznie 146.574,00 zł – wg wyliczeń z poszczególnych szkół.

Jest to dotacja na dzieci z oddziałów przedszkolnych – 7 dzieci – dotacja – 10.059,00 zł, na dzieci w przedszkolu – 71 dzieci – dotacja 102.027,00 zł, na dzieci w punktach przedszkolnych – 24 dzieci – dotacja – 34.488,00 zł.

Przyznana wstępnie część oświatowa subwencji ogólnej na rok 2020 w wysokości 5.316.354,00 zł, jest **niższa** od przyznanej subwencji na rok 2019(bez subwencji na pomoce dydaktyczne) o kwotę **22.570,00 zł**.

Zgodnie z ww. informacją Ministra Finansów subwencja oświatowa zawiera skutki zmiany liczby etatów nauczycieli i awansu zawodowego nauczycieli oraz skutki przechodzące na 2020 r. podwyżki wynagrodzeń nauczycieli o 9,6% od dnia 1 września 2019 r.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej na rok 2020 jest **wyższa** w stosunku do roku 2019 o kwotę **666.658,00 zł**.

Część równoważąca subwencji ogólnej na rok 2020 jest **niższa** w stosunku do roku 2019 o kwotę **22.455,00 zł**.

Wskaźnik dochodów podatkowych gminy w stosunku do wskaźnika dochodów podatkowych w kraju spadł z 52,90% do 50,66%.

Ponieważ cena żyta do podatku rolnego jest teraz wyliczana z 11 kwartałów, a więc jest na wyrównanym poziomie. Nie należy się także spodziewać w przyszłych latach znaczących wzrostów subwencji. Oznacza to, że bez znacznego obniżenia wydatków rządu co najmniej miliona zł, nie będzie pieniędzy na właściwe funkcjonowanie gminy.

Cena żyta do podatku rolnego na rok 2020 wzrosła z kwoty 54,36 zł do kwoty 58,46 zł.

Dochody ze sprzedaży mienia komunalnego zostały zaplanowane w kwocie 265.000,00 zł. Są to dochody majątkowe, zbliżone wielkością do dochodów osiągniętych z tego tytułu w poprzednich latach.

Zaplanowane dochody majątkowe wynoszą 5.003.425,93 zł, natomiast dochody bieżące – 31.871.110,00 zł.

Zaplanowano dochody i wydatki związane z realizacją projektów realizowanych z udziałem środków unijnych. Projekty wymienione są w Załączniku Nr 4 do budżetu i dotyczą

inwestycji i zadań bieżących. Na jeden projekt jest już zawarta umowa z Urzędem Marszałkowskim, pozostałe oczekują na rozstrzygnięcie wniosków.

Dochody bieżące to przede wszystkim wpływy z podatków i udziałów w podatkach od osób fizycznych i prawnych.

Zaplanowano również wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w Dz. 900 90002 § 0490.

Zaplanowane dochody bieżące są wyższe od zaplanowanych wydatków bieżących, zgodnie z art. 242 Ustawy o finansach publicznych. Różnica wynosi 271.095,32 zł.

WYDATKI:

Planowane wydatki na rok 2020 wynoszą 37.940.137,82 zł, i zakładają zwiększenie w stosunku do roku 2019 o **120%**.

Przy projektowaniu wydatków budżetu miasta i gminy przyjęto następujące założenia :

- na podstawie Zarządzenia Nr 125/19 Burmistrza Sępola zaplanowano wzrost funduszu płac pracowników samorządowych zapewniający osiągnięcie minimalnego wynagrodzenia za pracę (bez dodatku za staż pracy) – 2.600,00 zł w przeliczeniu na 1 etat.
- wynagrodzenia dla nauczycieli wg wynagrodzeń za wrzesień 2019 r.
- przyjęto wysokość składek na Fundusz Pracy – 2,45% podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne,
- wielkość funduszu nagród w jednostkach organizacyjnych przyjęto do wysokości 1% planowanego funduszu płac,
- zaplanowano wysokość środków na doskonalenie i kształcenie nauczycieli wynoszącą 0,8% planowanego funduszu płac nauczycieli.

Powyższe założenia dotyczące wzrostu wydatków bieżących uległy następnie korekcie z uwagi na konieczność zmniejszenia wydatków bieżących związaną ze zbyt niskimi dochodami bieżącymi.

W ogólnej kwocie wydatków wydatki bieżące stanowią 83,3%, a wydatki majątkowe 16,7%.

Wynagrodzenia wraz z pochodnymi stanowią – 31,3% ogółu wydatków, dotacje na zadania bieżące – 3,2% i obsługa długu publicznego – 1,1%.

Wydatki majątkowe przewidziane do realizacji w 2020 r. wyniosą 6.340.123,14 zł, w tym wydatki inwestycyjne w kwocie 6.110.166,58 zł. W wydatkach inwestycyjnych zawarte są wydatki na programy finansowane z udziałem środków europejskich - 5.287.499,29 zł.

Wydatki inwestycyjne wymienione są szczegółowo w Zał. Nr 3 do projektu.

Oprócz wydatków inwestycyjnych zaplanowano wydatki majątkowe.

Zaplanowano dotację majątkową dla Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w wysokości 98.664,00 zł na wkład własny do projektu unijnego – modernizacji systemu ogrzewania z wykorzystaniem OZE w budynku Domu Kultury w Sępolu.

Zaplanowano również dotację na renowację wieży ciśnień i budynku przy ul. Mostowej 1 w Sępolu – 131.292,56 zł.

W wydatkach bieżących zaplanowano obowiązkową wpłatę na rzecz Izby Rolniczej w wysokości 2% przewidywanych wpływów z podatku rolnego – kwotę 51.860,00 zł.

Na drogi gminne przeznaczono 4.675.078,92 zł, w tym na bieżące wydatki – 250.136,00 zł, (w tym: częściowe finansowanie w ramach Funduszu Sołeckiego).

Planuje się wykonanie przebudowy drogi gminnej Domarady – Wodukajmy, w Romankowie i w Róźnie,

z dofinansowaniem ze środków unijnych w ramach Programu Współpracy Transgranicznej „Polska-Rosja” 2014-2020, gdzie dofinansowanie wynosi 90% kosztów, oraz przebudowę drogi gminnej w Dziętrzychowie z dofinansowaniem 63,63% z PROW 2014-2020.

Na budowę drogi gminnej Pl. Wolności w Sępopolu zaplanowano kwotę 616.678,18 zł, w tym dofinansowanie 50% z Funduszu Dróg Samorządowych.

Ponadto wydatki na utrzymanie dróg znajdują się w zaplanowanej dotacji na ten cel dla Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej i Usług Komunalnych.

Na Gospodarkę Mieszkaniową zaplanowano dotację przedmiotową w wysokości 488.666,00 zł.

Dotacja dla Zakładu jest przeznaczona na wyrównanie do kosztów utrzymania i remontów bieżących administrowanych mieszkań komunalnych – kwota 290.886,00 zł, na dopłatę do kosztów utrzymania cmentarza (w tym: wywozu nieczystości stałych) – kwota 92.000,00 zł oraz na dopłatę do kosztów utrzymania dróg, w tym oczyszczania, odśnieżania i utrzymania zieleni – kwota 105.780,00 zł.

W zakresie gospodarowania gruntami i nieruchomościami przewidziano wydatki w kwocie 41.530,00 zł.

Ponadto planuje się utwardzenie ciągów pieszo-jezdnym na cmentarzu komunalnym w Sępopolu, której koszt przewidziano na 100.000,00 zł, w tym dotacja 50% do pozyskania od konserwatora zabytków.

Wydatki na Administrację Publiczną w wysokości 2.660.214,00 zł dotyczą wydatków w ramach zadań zleconych i własnych.

Zadania zlecone związane są z funkcjonowaniem Urzędu Stanu Cywilnego i ewidencją ludności, na które przyznano dotację w kwocie 34.632,00 zł.

Zadania własne to wydatki dotyczące obsługi Rady Miejskiej, funkcjonowania Urzędu, promocji miasta i gminy oraz pozostałe wydatki, w tym: diety dla sołtysów, składki członkowskie dla Stowarzyszenia Euroregion „Bałtyk”, Lokalnej Grupy Działania „Barcja”, dla Związku Gmin Warmińsko – Mazurskich oraz składki związane z przystąpieniem do sieci miast Cittaslow.

W planie wydatków Urzędu znajdują się dodatkowo wydatki związane z wynagrodzeniami prowizyjnymi dla sołtysów i inkasentów oraz innymi kosztami obsługi poboru podatków.

Zaplanowane koszty osobowe i materiałowe nie pokrywają całości koniecznych wydatków, w związku ze wspomnianym wyżej brakiem dochodów.

W 2020 r. wzrastają koszty wynagrodzeń w Urzędzie w związku z planowanymi odprawami emerytalnymi dla kilku pracowników oraz kosztami nagród jubileuszowych za wieloletnią pracę.

Planowane wydatki na Ochotniczą Straż Pożarną wynoszą 160.692,00 zł, i są przeznaczone na wypłatę diet dla strażaków za udział w akcji gaśniczej i udział w szkoleniach organizowanych przez Państwową Straż Pożarną, na zakup paliwa i części do samochodów strażackich oraz sprzętu gaśniczego a także na ubezpieczenie samochodów i strażaków.

Wydatki przewidziane w wysokości 412.681,00 zł na obsługę długu publicznego są związane z opłatą prowizji i odsetek od zaciągniętych i zaplanowanych kredytów i pożyczek.

Wydatki na Oświatę i Wychowanie znajdują się w dwóch działach: Oświata i Wychowanie i Edukacyjna Opieka Wychowawcza.

Łącznie plan wydatków oświatowych wynosi 10.682.803,00 zł, i będą one sfinansowane subwencją oświatową, dotacjami i środkami własnymi.

Udział subwencji w ogólnych wydatkach na oświatę wynosi 5.316.354,00 zł tj. 49,8%.

W przyszłym roku wzrosną koszty osobowe w szkołach w związku z podwyżką wynagrodzeń nauczycieli o 5% od stycznia 2019 r. i od września 2019 r. o 9,6% oraz podniesieniem minimalnej płacy do 2.600,00 zł (dotyczy obsługi).

W ramach wydatków na oświatę wprowadza się dofinansowanie dokształcania i doskonalenia nauczycieli w kwocie 41.700,00 zł.

W wydatkach na oświatę zaplanowano zwrot dotacji dla Miasta Bartoszyce w kwocie 14.000,00 zł za dzieci z naszej gminy uczęszczających do przedszkola niepublicznego i integracyjnego.

Wydatki rzeczowe na oświatę zostały ograniczone w planie budżetu z uwagi na brak środków.

Subwencja oświatowa na rok 2020 pokrywa tylko część wydatków na szkoły i gmina musi dokładać z budżetu znaczne kwoty. Odbywa się to kosztem wydatków rzeczowych. Kolejnym problemem jest zmniejszająca się liczba uczniów, która powoduje, że małe szkoły stają się coraz droższe. Liczba nauczycieli natomiast nie zmniejsza się.

Wydatki na Ochronę Zdrowia wyniosą 80.250,00 zł.

Dotyczą one wydatków na przeciwdziałanie alkoholizmowi w kwocie 66.000,00 zł, realizowanych zgodnie z gminnym programem profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wydatków na przeciwdziałanie narkomanii w kwocie 4.000,00 zł oraz dotacji celowych w kwocie 10.250,00 zł na profilaktykę zdrowotną.

Wydatki na Pomoc Społeczną dotyczą zadań własnych oraz zleconych. Zadania zlecone zostały ujęte w kwocie określonej wstępnie przez Wojewodę w wysokości 10.012.821,00 zł, tj. 72% ogółu wydatków na pomoc społeczną. Ogółem wydatki na pomoc społeczną zaplanowano w kwocie 13.898.261,00 zł, tj. 36,6% ogółu wydatków.

Wydatki na zadania własne wynoszą 3.885.440,00 zł – 28% ogółu wydatków na pomoc społeczną, w tym finansowanie dotacją na zadania własne w kwocie 965.438,00 zł.

Wzrosły wydatki na opłacanie pobytu w Domach Pomocy Społecznej. Planowany koszt wyniesie 1.043.556,00 zł. Średni koszt utrzymania 1 osoby w dps wynosi 3.499,96 zł miesięcznie.

W rozdziale 85230 Pomoc w zakresie dożywiania zaplanowano środki własne – na sfinansowanie wydatków związanych z dożywianiem uczniów w wysokości 160.769,00 zł a w rozdziale Pozostałej działalności kwotę 80.750,00 zł na wynagrodzenia dla osób wykonujących prace społecznie użyteczne.

Ponadto zaplanowano wydatki w kwocie 20.000,00 zł na pomoc społeczną poprzez wsparcie działań na rzecz osób pozostających w trudnej sytuacji życiowej (dotyczy dystrybucji żywności w ramach programu unijnego FEAD). Zadanie przeznaczone do realizacji przez podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych.

Wydatki na Gospodarkę Komunalną zaplanowano w wysokości 3.253.298,09 zł i dotyczą one gospodarki ściekowej i ochrony wód, gospodarki odpadami, oczyszczania miasta i wsi, utrzymania zieleni, wydatków na oświetlenie ulic, placów i dróg oraz na pozostałą działalność, w tym wydatki na roboty publiczne i interwencyjne.

Koszty wywozu śmieci są bardzo wysokie, natomiast opłaty wpłacane przez podatników nie pokrywają kosztów.

Ponadto w Dziale 900 Rozdz. 90095 § 4300 zaplanowano wydatki w kwocie 15.000,00 zł na realizację programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi.

Wydatki na Kulturę i Ochronę Dziedzictwa Narodowego dotyczą dotacji dla instytucji kultury: Miejsko – Gminnego Ośrodka Kultury w kwocie 447.000,00 zł przeznaczonej na wykonywanie zadań związanych z upowszechnianiem kultury i funkcjonowaniem Ośrodka, utrzymanie i remonty świetlic wiejskich.

Dotacja na działalność biblioteki gminnej, zakup książek i prasy wyniesie 160.000,00 zł.

Ponadto zaplanowano dotację dla Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Sępopolu w kwocie 98.664 zł na wkład własny do projektów unijnych.

Zaplanowano dotację w kwocie 8.000,00 zł na prace remontowe i konserwatorskie obiektów zabytkowych w formie dotacji dla podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych.

Zaplanowano dotację w wysokości 131.292,56 zł na renowację wieży ciśnień i budynku przy ul. Mostowej 1 w Sępopolu.

Wydatki na Kulturę Fizyczną zaplanowano w kwocie 71.800,00 zł i dotyczą one finansowania zadań w zakresie kultury fizycznej w formie dotacji dla jednostek nie zaliczonych do sektora finansów publicznych.

Wykaz zadań przewidzianych do realizacji w formie dotacji przedstawia załącznik Nr 8 do budżetu.

Zaplanowana rezerwa ogólna wynosi 72.000,00 zł tj. 0,19% ogółu wydatków.

Ponadto zaplanowano obowiązkową rezerwę celową na zadania związane z zarządzaniem kryzysowym w wysokości 98.000,00 zł.

Budżet na rok 2020 zamyka się deficytem w wysokości 1.065.601,89 zł.

W rozchodach budżetu przewidziano spłatę rat kredytów w łącznej wysokości 1.002.600,00 zł, w tym spłata rat kredytów związanych z programem unijnym – 330.200,00 zł, oraz pozostałe kredyty – 672.400,00 zł.

Zaplanowano również rozchody w postaci pożyczek do udzielenia do wysokości 310.000,00 zł.

Zaplanowano również przychody w kwocie 1.588.201,89 zł jako przewidziane do zaciągnięcia kredyty.

Przewidywane wykonanie w zakresie długu gminy na 31 grudnia 2019 r. wyniesie 11.177.003,00 zł.

Procentowy udział długu w stosunku do przewidywanych na koniec 2019 r. dochodów wyniesie 34,18%.

Planowany dług gminy na koniec 2020 r. wyniesie 11.762.604,89 zł, tj. **31,9%** planowanych dochodów.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
W SĘPOPOLU
Krzysztof Siudek